

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

[Lectio VIII. Cur remisit Pilatus ad Herodem?]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

ris. Et, quod malorum maximum est, ebrii dissipata re familiari redeunt; totam domum evertitis. Hæc est veritas vos concernens, quam rogo ut attendatis & expendatis in scilo sanctuarii & veritate Dei.

5. Vos quoque, ô Adolescentes & Juvenes, vultis scire veritatem? Nolite cum Pilato recedere & annuntiabit vobis. Vos moribus dissoluti estis præterea libertatis, quasi eam deposcat aras vestra. Sed perniciosa libertate laxatis frænâ libidini, lascivi in verbis, impudici in actibus, sicut equus & mulus sine chamo & fræno in decora profidentes. Nocturnas debacchationes adamat, castitati virginum infidias struitis. Lulus chartarum & tabernæ frequentatis, cum poculis rixas mictis, paterna bona prodigitis, ad juramenta faciles estis, parentibus rebelles, illis crux estis, terti veniuntibus immeriti, sine timore Dei aut hominû quidlibet audetis. Vos quoque, ô puellæ, nocturnas discitibus adamat, choreas quæritis & frequentatis, & nocturna colloquia cum juvenibus perniciosa haud fugitis, castitatem vestrâ periculo sæpe exponitis, si castæ & integre estis corpore, sed non mente aut corde. Pubertas enim fovet cogitationes, oscula & blandientes illecebras non viratis. Vanitati & superbia delecta, vultis ipsos videri, postmodum adjuvabitis adamari & deliniri. Hæc est veritas, quam sæpe instar speculi vestro debetis obiter aspicere, ne vos perdat vanitas.

6. Vos quoque, ô conjugio adstricti, audite veritatem. Promissam mutuo fidelitatem non servatis, familiam levi ex causa perturbatis, concordia non fovetis, vertitis domesticos, quasi leo, per impatientiam, indecora & inhonestâ quandoque in conjugio admittitis. Proles non instruitis, pravis moribus corrumpi sinitis, earum salutem ac vestram negligitis, per verberis exemplo vitis vestris existitis. Debita non per solvitis, fraudibus deditis, illis prætereulenda familiaris; & negotiis huius sæculi immeriti, parvifacitis quæ Dei sunt & cæli. Hæc est veritas vos concernens hæc appendite, ut emendetis.

7. Vos denique, ô Sacerdotes, nolite recedere cum Pilato, sed audite veritatem vos concernentem, qui veritatis minister esse debetis. Vos agiles estis in officio divino, in visitatione institutorum, in cura pauperum, in correptione peccatorum. Non eam puritatem fovetis quæ necessaria est quotidianis Sacerdotibus; magis ex consuetudine frigida & arida acceditis, quam ex pietate sincerâ. Non fovetis zelum animarum ministerio vestro necessarium, conturbetis potantium, colloquia mulierum non paratis viratibus. Ita sit, ut ordini vestro labem inpergatis, dum vagi & otiosi per plateas vel popinas discitibus. Hæc est veritas vos concernens.

LECTIO VIII.

Cur remiseris Pilatus ad Herodem?

AD Pilatum redeamus: exivit ipse ad Iudæos, & ait eis: Ego nullam in eo invenio causam. Respondit eis ô Pilate, quia & ipse pridie quam pareretur inter cætera suis dixit discipulis: Venit Principe mundi huius, & in me non habet quicquam. Respondit autem: Non invenio in eo causam, quia in innocentia nullum crimen, in ipsa sanctitate nulla labe in ipsa vita nulla mortis causa. Sed in me requirit, quia ego peccavi, ego nocens sum, in me superbia concupiscentia, ingratitude, cordis rebellio, plurimum aliarum mortis causarum.

Non me adsum qui feci, in me convertite ferrum: Culpa mea est, in me frangit, non in me, nihil iste nec auferat. Nec potuit, cælum hoc & conscientia sidera testor. Nullum ergo in eo invenio causam ô Pilate, nisi castitatem, per quam in se tranquillè expianda totius orbis crimina. Hæc unica illi mortis causa.

Interim in valescebant, & proficiebant clamore qui deficiebant ratione. Solent enim quos destituit veritas ad clamores confugere, & multa confusè conglomerare; ut multitudine verborum & vociferatione animum audientis possint movere, & ad se inclinare. Quapropter dicit Marcus, quod eum accusarent in multis inimitatè & iniquitate sua causa satis indicat multiplices clamores, & constantè accusando in aliquo, sed confusè & sine ordine in multis, magis cõdentes verborum multitudinè, quam probare veritatem. Testimonium eius innocentiæ perhibente Pilato, timent ne elabatur & abolvatur, magisque irritatur, quam placatur: instar canum allatantium, ferali rabie exalperatorum, nullo volunt sedari remedio. Silet verò Christus ad has omnes accusationes & vociferationes, exemplum nobis præbens silentii & patientiæ, dum responso non speramus proficere. Poterat ipsos confundere, sicut & accusatores advertebat ipso scribente in terra digito suo. omnes in fugam versi sunt, sed mortem libens subibat, & innocentia sua satis iam per iudicem detestata non necesse habere loqui. Quare adverte, quod de cursu Passionis suæ modo silet Christus, modò loquitur. Quandoque loquitur, ne videatur non habere quo se defendat & ne iudices aut accusatores igno tantiam sceleri suo prætereere possint. Quandoque tacet, ne videatur mortis querere cõsiliû.

Audi S. Ambros. c. 23. in Luc. Accusatur Dominus & tacet & bene tacet, qui defensione non indiget. Arabiani defendi, qui timent vinci. Non ergo accusatio nec tacendo confirmat, sed despiciet non refellendo. Quid timeat cum oia ambigat saltem, alius omnium se proficit, ut acquireret omnium. Sed quid de Deo loquitur Susanna tacuit, & vicit. Melior enim causa, quæ non defenditur, & probatur. Hæc S. Ambros. eleg. in Luc. c. 23.

Joan. 14.

Christus ad accusationes suas siles nobis est exemplo. Ionn. 8.

5. Adolescentibus & iuvenibus.

6. Coniugatis.

7. Sacerdotibus.

Severus magister.

Opera scriptura.

Mat. 27
Pilatus
Christi
silentium
admira-
sur.

Athanasius
de pass. Ch.
erice.

Luc. 23.

Thof. 11.
in 170 mi.
ni Naris.
am de-
scripsit
Heret. sub
C. 1100.

Admiratus est autem Pilatus vehementer eius silentium inquit Mattheus. Admirabatur scilicet mansuetudinem contra accusatores, constantiam, mortis contemptum; quod homo innocens, prudens, ac discretus, qui suos poterat confundere accusatores, iam in periculo constitutus silet, cum inanes saluminae refellere possent, & se periculo eximere, ipso iudice libertatem loquendi dante, & benevoluntia se exhibente. Sed hoc eius silentium, inquit S. Athanasius, etiam Iudici Ebraico persuasit falsa esse, que facti sunt Iudaorum Principes contra eum proferebant. Quocirca variis mediis est mediis ad eum liberandum, motusque ad id omnem lapidem.

Quod cum adverterent Iudaei, validioribus verbis, teste S. Luca inelamarunt: *Commo vit populum docens per universam Iudaeam, incipiens a Galilea usque huc.* Haec verba examians Venerabilis Beda sic ait: *Hic accusantium sermo magis eum qui accusatur innoxium, & eos qui accusant docet esse peruersos. Docuisse enim populum, & a pristini temporis ignorantia docendo commovisse, & a Galilea usque ad Iudaeam hoc est, a fine usque ad finem terram promissionis pertransisse, non criminis, sed iudicium est positum, & virtutum.* An crimen est, docere populum? An crimen est, depulsis tenebris, veritatis lumen innoxios? An crimen est, vitia corrigisse ex errore vel ignorantia ortum docentia? Immo crimen est, non docere, caliginem non dispellere, corruptos mores veritatis captivitate non sanare. Felix ergo commotio, quam ut reus fecisse accusatur, qui eam fecit ut Dens, & Dei Filius. Felix commotio, commovisse populum docendo & arguendo, ut ad meliora proficeret, ab ignorantia ad scientiam, ab improba vita ad sanctam, a vitia ad virtutem. Felix commotio, a retibus & navicula Andream & Petrum cum ceteris vocasse ad Apostolatam, Matthaeum a telonio removisse, & promovisse in statum sacratissimum. Nicodemum instruivisse & introduxisse in generationem novam, Magdalenam a vitis carnis avocasse & commovisse ad Iherosolymas, ut pedibus suis pararet balneum, Zachariam Publicanorum Principem adduxisse ut rediret quod vulgum. Denique Felix commotio, militum corda commovisse ad poenitentiam, & a corruptis moribus ad meliorem vitam. Hoc profectum interdebatur, & toto contendeat zelo & corde incipiens docere a Galilea usque in Iudaeam; nec hoc nisi caecis & obduratis potuit displicere, aut in aculationem ferre.

Interim non nisi dolose & malitiose, ejus & mali hanc profertur accusationem: *Commo vit populum, incipiens a Galilea.* Ideo eam Galilaei acutionem faciunt, ut seditionis eum insimulent, & majorem eum vidiam consenser. Et enim seditionis fuerant aliqui ex Galilaeis; & non ita pridem Iudas quidam Galilaeus, in publico processerat seditionem excitans, sub praetextu quod populus Dei Caesari non deberet subesse, aut ei tributum aliquid pendere; eumque, Domianum agnoscere. Haec opinio ita Ga-

lilaeis inhaererat, ut de Galilaeorum pertinacia scribat Iosephus l. 7. bel. cap. 9. *Omnis generis tormentorum & vexationum corporum in eos excogitavit. Caesarem Domianum faterentur, nemo esset: sed omnes in sententia permanerunt, quasi bruta corporibus, non animis etiam cruciatus ignemque susceperunt. Maxime vero puerorum atque miraculo spectantium fuit: tunc enim eorum qui sequamur comitatus esset. Domianum Caesarem nominavit: usque adeo corporum tormentum quoque quorundam Galilaeorum fabelum eandem ob causam sanguinem miscuisse cum sacrificiis eorum legitur, itaque dum Christum commovisse populum, incipiendo a Galilea, Iudaei acculant, idem est ac si dicerent Pilato: Attende Romano Praefes quantum negotii fecerit Romanis Iudas Galilaeus, & alii Galilaei, quorum sanguinem miscuisti cum sacrificiis, eorum te latians necesse. Haec de illis esse existima, & ideo subdite vitas tollendum ne seditio eius in valescat, quae iam usque in Iudaeam & Iudaeae metropolim Hierosolymam pervenit. Vide, ne sima crescant in Rhomanum, succide ab ortu radice.*

Pilatus autem audiens Galilaeam, interrogavit si homo Galilaeus esset: & ut cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui & ipse Hierosolymis erat illis diebus, ob solemnitatem Paschalem, quia & ipse Iudaeus erat Naviratus & Circumcisio. Domianus non erat Galilaeus, quia natus erat in Bethleem Iudaeae, tamen talis habebatur, quia ibi conceptus, educatus, conversatusque fuerat ut plurimum: & ibi discipulos suos elegerat ita ut in Ascensione dixerint Angeli: *Viri Galilaei quid aspiciatis in Calum?* Hinc & Christiani omnes Galilaei dicti sunt totio Ecclesiae & Nazareth, alio Galilaeo de Nazareth, Pilatus itaque putans se natum occasionem extricandi se ab hoc iudicio, remisit Christum ad Herodem. Terrarum Galilaeam, tamquam ad eius ditionem pertinentem, ab ipso vel absolvendam, vel condemnandam. Hic Herodes erat qui Ioannem interemerat. Anupus dicitur, filius Herodes Alcaionis qui pueros occiderat. Alius adhuc Herodes fuit qui Iacobum occidit gladio, & appositus ut apprehenderet & Petrum, mittens eum in carcerem; hic Agrippa vocatus est. Hinc tres Herodes agnoscit Scriptura, de quibus antiquus verus.

Ascalonia necat pueros, Antipa Ioannem, Agrippa Iacobum, claudisq; in carcere Petrum. Diffidum autem quoddam natum fuerat inter Pilatum & Herodem, quod Pilatus se ingessisset negotiis ad Herodem spectantibus, & ut multi putant, quod Galilaeorum quorundam sanguinem miscuisset cum sacrificiis eorum. Cum autem Pilatus de tulisset hoc iudicium Christi (tamquam Galilaei) Herodi Terrarum Galilaeae fuit in illa die amicus, quia significaverat Pilatus se nolle sibi vendicare Herodis iurisdictionem Cujus rei mentionem facit S. Lucas, quia nec hic deest mysterium. Significabat

Luc. 12.

Psal. 57.

Vide de Gal. in her. Pa. stor. 1111.

Tres Herodes commemorat Scriptura.

Impij dis-
fidentes
contra
iustitiam
concordes.

batur enim, quod impii inter se dissidentes, tamen in hoc conveniant, quod simul iustitia & veritas sint insecutores adimpletum que hic fuit illud principis contumeliam in unum adversus Dominum, & adversus Christum eius, ut interpretantur Apostoli A. 4. Audi Bedam in hunc locum: Hoc nefarium Pilatus & Herodes fecerunt quod in occidendo Christum peccaverunt, hactenus velut hereditario iure eorum successores custodiunt, quando Gentiles & Iudaei sicut & religione, sic mente dissidentes, in Christi persecutionis consentiunt. Sic videmus Lutheranos & Calvinistas inter se valde discordes, concordare ad fidem Catholicam perimendam, & in persecutione piorum esse conformes. Putat S. Ambrosius in Herode & Pilato designatam concordiam populi Gentilis, & Iudaei per Passionem Domini futuram.

Sed videamus quae apud Herodem gesta sunt. Ex multo tempore cupiebat videre Iesum, quia multa iudaeorum Opimantes, qui contra legis sua decreta inauditur de eo, & sperabat signum aliquod videre. CO utinam optulisset videre Iesum, sicut Zachaeus, Sycomorum ascendens, signatam Crucis iam praefigantem in mysterio: Ideo gavius est, & interrogabat eum multis sermonibus. At ille nihil respondere non crederetur videre divina, & Dominus iactantiam declinabat, inquit S. Ambrosius Potem eius clamantem in deserto peremerat, Ioannem scilicet, & ideo hic Verbum sese exhibere vocat. Tum quia non erat respondendum stulto iuxta subtilitatem suam, sed quod non nisi ex vanitate & curiositate erat interrogatio, nec ordinabatur ad fidem, aut salutem. Tum denique, quia Dominus noluit videri adulator, contentiens vanae voluntati Herodis, sicut fieri solet in aula à multis. Voluit à Christo tamquam persequitatore signum aliquid & spectaculum sibi exhiberi, quo se oblectaret: indignus ergo responso fuit, quia vis multa interrogaret. Forte, an ipse esset propter quem Patres eius torpentes enecarent: an ipse foret Ioannes redivivus, quem paulo ante decollari iusserat: An ipse esse Prophetarum quispiam: An in Casa Galilaeae ditionis oppido, converterisset, aequam in vinum: Vnde illi poterat tibi signa de quibus rumor ferebatur edendū? Sibi quam gratum fore, si aliquid quod coram se & aulicis suis faceret, indeque se eius liberationem procuratorum affereret. Sed cum hac via se posse liberare Christus à morte non tam vel verbum respondit. Et hoc erat signum quod debebat admirari Herodes, scilicet silentium altissimum hominis innocui, qui si os suum aperire voluisset, sese posuisset credere à morte, tam suam probando innocentiam, tum adversariorum confundendo perveraciam. Hoc enim silentium admiratus propterea fuerat antea Pilatus. O quàm multum Magnates Herodi similes, quorum studium est non discece aliquid ad salutem, sed videre aut audire multa ad curiositatem! Hi etiam, quandoque concione audiunt, sed ut audiant, non ut animo in se rant, & proficiant: ex curiositate volunt explorare

Christus
Herodi
cur nihil
respondit
et.

ingenium & doctrinam, sive eloquentiam Coenatoris, cuius forte fama eos ad audiendum allexit. Non alia mente veniunt, quam si ad Tragœdum aut Comœdum accederent: ad aures oculosque oblectandum, non ad animo medendum, & meliora sectandum. De hac re sic loquitur B. Petrus Damiani, A. pologia de contemptu saeculi. Ecce quem vulpes multos ad desideraverat sprevit, illi sitit, & quia non vitam provivendi amore quassavit, in ingenere & religione, sic mente dissidentes, in Christi pietatis sua morte remansit. Hæc P. Dar. Quod ad nos & Calvinistas inter se valde discordes, concordaverunt est.

Magna-
tes multi
Herodi
similes.

ingenium & doctrinam, sive eloquentiam Coenatoris, cuius forte fama eos ad audiendum allexit. Non alia mente veniunt, quam si ad Tragœdum aut Comœdum accederent: ad aures oculosque oblectandum, non ad animo medendum, & meliora sectandum. De hac re sic loquitur B. Petrus Damiani, A. pologia de contemptu saeculi. Ecce quem vulpes multos ad desideraverat sprevit, illi sitit, & quia non vitam provivendi amore quassavit, in ingenere & religione, sic mente dissidentes, in Christi pietatis sua morte remansit. Hæc P. Dar. Quod ad nos & Calvinistas inter se valde discordes, concordaverunt est.

Stabant autem Principes Sacerdotum & Scribae constanter accusantes Iesum. Sed nec eis quippiam respondit. Hoc expendens Beda dicit, Dominus apud Pilatum pauca, apud Herodem nulla respondit. Iussum erat, ut Pilatus, qui in vitium ferebat sententiam, aliqua in parte responderet: Herodem vero & Iudaeorum Opimantes, qui contra legis sua decreta inauditur de eo, & sperabat signum aliquod videre. NOXIUM condegnabant: indignos suo sermone ducerat. Vbi ergo accubabat, quasi agnus pro toto grege immolandum patientiam praestabat. Vbi respondit, quasi Passiflor bonus pro creditu sibi ovibus contra luporum latronumque insidias pugnabat. hæc Venerab. Beda sapienter.

Videns porro Herodes se nec responsum ab eo elicere, semisatum reputans, sprevit eum tum oreitu suo, hoc est, cum facillitio numerofo & armato latera sua stipante, & illi indutum veste albâ, & remisit ad Pilatum. Non paucas illusiones & scommata (praeter vestem albam) Christus passus est ab aulicis & satellitibus Herodis, vindicare dominus sui contemptum studentibus, etsi paucis verbis id Evangelista complectatur. Sic aeterna sapientia velut fatua contemni voluit, & irrideri, ac illud coram variis tribunalibus & iudicibus. Coram ministris Caiphæ patitur varias ignominias & insultationes dū ei velant oculos, ut prophetizet quis percussit. Coram Herode naso suspenditur, & vanissime irridetur, ac veste candida illuditur. Coram Pilato denudatur, & per purpuream vestem ludibrio habetur. Interim per has illusiones sibi Christus promeruit exaltationem super omnes Reges. nobis autem veram promeruit sapientiam, & vestem immortalitatis candidam quam promittit Deus. Et quamvis Herodes non nisi ad illusionem sic eum iudicaret, quali tacite insimulâs eum quod fatuè affectu esset regnum Iudaeæ: solim enim Romæ candida erat vestis ambientium Magistratus qui inde Candidati dicitur sunt candidati venientes in Campum Martium, ubi populi comitia agebantur: Attamen divina sapientia optime novit hic uti Herodias à vestigia ad testandum publicè omnibus Christi innocentiam. Nam apud veteres color candidus erat innocentiae & absolutiois symbolum, sicut & color niger facinorosi operis & condemnationis erat signum sicut ergo Caiphæ cum dixisset Expedite unum hominem mori pro populo, non dixit hoc quasi Iudaeæ plebis solus ipsi cordi foret, sed

urgere

Herodes
Christi
veste al-
ba indutus
A Pilato
purpuræ
acceptus.

Apo. 3.

ut iudiciorum Palaeipes facillius in Christi mortem impelleret; tamen propheta sic dicitur, quia spiritus S. illud ipsum eius dicitur ad sublimiorem significationem ordinabat: Sic dicitur, quod licet Herodes non destinato hanc vestem dederit ad innocentiae testimonium, illam tamen velut nobilitatis est, quia haec vestis perpetuum erit orbis monumentum innocentiae Christi, immo & regis dignitatis. Quia alba veste induit olim Regum erat & Principum, sicut & purpurea Audi S. Ambrosium: Non otiosum erat quod veste alba induitur ab Herode, immaculata tribuens iudicia passivum, quod agnus Dei sine macula eum gloria peccata mundi susciperet.

Ambrosius in Luc. 1. 10. c. 13.

Summa fatigatio de Christi sine per variis vitiis 17. 286.

Hic pie considerandum, quanta fatigatione Dominus nosset per varia tractus fuit tinnere duris ligatus vinculis; idque cum variis clamoribus, opprobriis, derisionibus, blasphemis, percussionibus, & foris stercoreum & forcium in eum projectionibus, prout infamia & insolentia totius populi fuerat. Tota die & nocte hinc inde impellitur, nullaque ei requies conceditur; dum nocte ab horto ad Aeniam, ab Anna ad Caipha perducitur, & ibi inter ministros impios utque ad matutinam lucem dixerat atrocissimè. Mane autem rursus trahitur ad Concilium Iudaeorum, postea de Concilio ad Pilatum, deinde ad Herodem, de aliquo rē mittitur ad Pilatum. Stollit fatigatur circa meridiem sedebat sic super fontem, ut exprimit S. Iohannes. Quando magis nunc lassatus est, post exhaustum toto corpore sanguinem per sudorem illum nocturnum in horto, & post in quietudinem totius noctis per varias exagitationes feraces? Certè non imminuebatur rabies luporum exagitantium hunc agnum; quin potius augebatur in his itineribus per plateas Ierosolymitanas, quod eis ad necem eius non constiterat Pilatus & Herodes, condempnationis causam in eo non invenientes. Unde hic factus est Christus, Opprobrium hominum, & abjectio plebi.

17. 286.

Ps. 21.

Christo ad Pilatum per Herodem remisso, convocatis Principibus Sacerdotum, & Magistratibus, ac plebe, dixit ad eos: Obsecro vobis hunc hodie dicitur, & laqueum ei monstravit, & suspendium quo vultum quasi avertentem populum. Et ecce ego coram singulari vobis adducit: & mulierculam turbans, vobis interrogans, nullam causam invenio. Sed ne ut crucifigendo cessaverit, inducere moliebatur, quae Herodes; nam remissi vos ad illum, & ecce nihil quod prius omnino lapidem moverat, ut eadem crux dignum morte actum est: commendatum ergo illum dicitur, & flagris attingam, dum modò cum à morte liberum suatis, sed sentiebat suam ipsius perniciam. S. Ignatio cōsecutus. Dum verò haec diceret, & nihilominus clamoribus perdurantibus parum proficeret, alium vicia efficaciam Passionis Christi Diabolum per adiecit modum ad eum liberandum. Est, inquit, sentisse. Audies Bernardum, serm. de Pascha: conjuvando vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha. Insigara est uxor Pilati ad haec agenda à Diabolo, quem vultis vobis dimittam. Barabbam, an Iesum qui sedit prius per mulierem mortem inuulerat nunquam dicitur Christus? Erat autem Barabbas laetor, de qua modo satagebat Christum de manibus Iudaeorum liberare, ne per Christi mortem morsu amittatur imperium. Sed voluit plebique Interpretes & multos ob insignia flagrantis d' omnino existimabat si ex sanctis Partibus, à Deo & bono Angelo hoc factus hunc expectandum ad necem, dimisso somnium uxori Pilati (quae Lucius dexter vocat

Christo in gratiam solemnitate Paschalis, in qua ob memoriam liberationis filiorum Israel de Aegypto, liberare solitus erat populus aliquem e vestris, quem postulascent. Et haec fuit antiqua consuetudo Iudaeorum, quam & Romani conservare voluerunt, ut eos in pace regerent. At illi odio indicibili in Christum sentientes, Principibus & Senioribus concitantibus turbam, in clamant: Non hunc, sed Barabbam. O ingratiudinem & excoecationem! Homo sceleratissimus, infamis, homicida, notissimè homo malitiae, in comparationem venit, & quasi in bilancem, cum auctore vitae & speculo sanctitatis omnigenae? Interim hic ad crucem expositus, iste ad libertatem. Sic mortē vitæ, tenebras luci, filium Diaboli filio Dei impie praefertur excoecati illi. Quasi dicerent: Occidatur occidat vitos, inquit S. Augustinus Cui confortat S. Leo: in seipsum hominum eligunt ad veniam, & auctoritatem mundi. perunt ad penam, tantum in se furoris operum immanissimè. O qualis commutatio, quae cambium, ut Barabbas cum Iesu commortetur, aut componatur; si quisque reijciatur, & Barabbas praefertur? O quam acerbo dolore in hac comparatione cor Christi facierum est. Non absimiliter autem facit peccatorque Deum suum & gratiam eius velut in bilancem constituit ex una parte, cum fonda voluptate, aut lucro, aut honoris puncto ex altera parte; Deum reijcit & gratiam eius, peccatum autem praefert & eligit deplora

Christus Barabbas passivus.

Peccator Christi passivus.

Quid per visum, passa sit uxor Pilati propter Christum.

Clau.

Cladium Proculam immisum fuisse. Vxor autem potius quam ipsi Pilato immisum est somnium istud, quia ab utroque simul seculi voluit Christus sine innocentia habere testimonium. Unde & ipsa quasi antonomastice vocat Christum Iesum. Nihil tibi & iusto illi. Non te immisceas eius negotio, nec eum condempnes; sed missum eum fac, si sapias. Somniasse verisimiliter existimatur ob illas Christo iniurias itatum Deum plagis atrocissimis Judaeos persecutorum; immo & ipsum Pilatum, ut revera illi postea contigit, dum in exilium missus est Viennam Galliarum. de quo sic scribit Ado Viennensis Episcopus: Pilatus qui sententiam damnationis in Christum dixerat, perpetuo exilio Vienna recluditur, tantisque ibi irrogante Cato languoribus coarctatus est, ut sua se transferens manu, multorum malorum compendium mortis celebritate quassaret. Hunc Pilatum Gallum fuisse & Longudancem natione, tradit Magister in histor.

racens, & de S. Gerardo Comite Avelicensi habemus, sed de nidatiene, flagellatione, coronatione, ludiera adoratione, fuisse egi in Horto Cafforali, lect. 27. & 18. tract. 30. illuc remitto Ledorem, ubi multa mysteria in huc contenta reperiet.

LECTIO IX.

De Christo plebi per Pilatum praesentato, dum dixit: Ecce Homo.

Exivit iterum Pilatus, & dicit eis: Ecce adduco vobis eum, sed ut cognoscatis quia nullam in eo invenio causam. Exivit ergo Iesus portans spineam coronam & purpureum vestimentum. Et dicit eis: Ecce Homo.

Exivit Iesus Pilatus, in publico velut theatrum eum constituit in loco scilicet ad quem ascensus erat per viginti tres gradus de Marmore, qui adhuc modo Romae in magna habentur veneratione. Putavit haec natione animos praeparate ad considerationem, in miseranda forma eum exhibens, conspersum plagis, lanthanu flagellis, illosum omnibus modis. Quapropter eis dicit: Ecce Homo. Quasi dicat: Videte hominem, non hominem, quia haec specie aut figura hominis, ob dilaniationem; videte eius castigationem & deiectionem, videte cum nihil minus esse quam Regem, nec timeat, quod regium ambire possit scriptum & honorem post tam multiplicem laniationem & illusionem. Si ergo homines estis, iam eius miseria commisereri debetis, ac placari. Hic est sensus literalis.

Ceterum, multa pie contemplari hic licet: & libet hoc spectaculum cruentum & lamentabile Christi, sic attociter dilaniati, Caelo & Terra, Angelis & Hominibus, omni denique hominum statui proponere, ad audientium dura corda per pietatem emollienda.

Dicamus ergo primo: Ecce Homo, O Pater Aeternus, qui se dicit Filium tuum, ab aeterno genitum, tibi coaequalem, omnipotentem, immortalem, & impassibilem. Sed ecce propter nos quam impotens, quanta patiens, quam obnoxius morti ac miseria, omni nunc tibi exhibetur? Certum, procul in nos eius amor eum sic reddidit debilem, passibilem, mortalem. Propter nostrum amorem sic voluit ab omnibus conculari, ut iam non appateret esse filius Dei, sed nec Homo, at iustus Vermis despicibilis & protuitus: Ego autem sum Vermis, & non homo; opprobrium hominum, & obiectio plebis, ut ipse. Vide, O Pater, tan haec lacerata filii tui, an non? Certum, Vera pessima demeravit eum non sanguis haedi, sed sanguis proprius ita conspersit eum, ut vix agnosci possit. Vide an is sit de quo bis voce caelesti intonasti: Hic est Filius meus dilectus in quo mihi complacuit: Vere in eo tibi complacuit, cuius sanguinem nostrae redemptionis pretium esse voluisti, cautionemque ac satisfactionem pro peccatis nostris: ideoque cur.

Christus, ut cruentum speculum ostenditur variis.

Deo Patri.

Psalm.

Gen. 27.

Matt. 17.

Ado in Chron.

Minaludorum Pilatum terruerunt.

Item. 2.